ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΓΟΥΕΡΑΤΣΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ

(συνέχεια ἴδε φύλ. 7)

— Ὄχι, ἔλεγον. Θέλομεν νὰ ἴδωμεν! Ἐδῶ κάτι λάκκον ἔχει ἡ φάβα. Δὲν σᾶς τὸ ἔλεγα προτήτερα, ὅτι ἔχουν μέσα δηλητήριον;... Κυττάξετε, πως προσπαθοῦν νὰ μὴν ἀνοίξουν τοὺς μαρσιππους των! ἀλλὰ δὲν ποιέπει νὰ τοὺς περάσῃ. Ἡ ἀνοίγουν, ἢ... ἀ! βέβαια ἔχουν μέσα δηλητήριον, δηλητήριον!

Καὶ ὁ πτωχὸς λαός, ἀποπλανηθείς, ὠρύετο αὐθις:

— Θέλομεν νὰ ἴδωμεν! Θέλομεν νὰ ἴδωμεν! Ἔχετε μέσα δηλητήριον;

Ὁ Φλωρεντινὸς πρεσβευτής, ταραχθεὶς ἐκ τοῦ τόσου θορύβου, ἔλυσε τὸν μαρσιππόν του ἀπὸ τοῦ ἐφιππίου του καὶ, ῥίψας αὐτὸν ὀργίλως εἰς τοὺς πόδας τοῦ τελωνοφύλακος, ἀνέκραξε:

— Κυττάξετε!

Τὸ πλῆθος, συνωθεῖτο ἀνυποῦτο ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων. Οἱ μὲν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν δὲ ἐστηρίζον τὰς χεῖρας, καὶ πάντες ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς διεσταλμένους, τὰ ὦτα καὶ τὸν τράχηλον τεταμένα καὶ ἀνοικτὸν τὸ στόμα περιέμενον νὰ ἴδωσι τί περιεῖχεν ὁ μαρσίππος τοῦ πρεσβευτοῦ.

Ὁ τελωνοφύλαξ ἥρπασεν αὐτὸν καὶ, ἀφοῦ εἶπε ταχέως τοὺς συνήθεις λόγους:

— Λυποῦμαι ὅτι σᾶς προξενῶ ἐνόχλησιν, — ἀνέῳξε τὸν μαρσίππον καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ:

— Ἐν λουκούν ἐξ ἐρυθρὸν ἐριούγου!

Καὶ ὁ λαός:

— Πτωχὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ἐνδύματα! Οἱ ἱσπανοὶ καὶ γερμανοὶ βαρόνοι ἔχουσιν ἀπὸ χρυσάφι καὶ μετάξι...

Καὶ εἰς γέρων ἐκ τοῦ λαοῦ:

— Ναί, ἀλλὰ τὰ κάμνουν μὲ τὰ χρήματά μας.

— Δύο γιλέκια ἀπὸ πάνον γονδρόν, κόκκινον καὶ μία κουκούλα...

Καὶ ὁ λαός:

— Οἱ βαρόνοι ἔχουν βελούδινα καὶ χρυσοκέντητα, μὲ ὡράδια πέτρα, μὲ πόρπας καὶ μεντάλιαν, ὅπου στοιχίζουν ἕνα ὁλόκληρον θησαυρόν.

Καὶ ὁ γέρων:

— Ναί, εἰς ἡμᾶς στοιχίζουν ἕνα ὁλόκληρον θησαυρόν, καὶ εἰς τοὺς βαρόνους τὸν κόπον, ὁποὺ κάμνουν νὰ τὰ κλέψουν.

— Ἐν βαλάντιον γέμαν φλωρίνια!

Καὶ ὁ λαός:

— Ω!

Καὶ ὁ γέρων Πετρόνιος:

— Εἰς τοὺς σαλκαῦς τῶν ἱσπανῶν καὶ γερμανῶν βαρόνων θὰ εὑρίσκετε ἐπίσης βαλάντια — ἀλλ' ἀσεινά, διὰ νὰ τὰ γεμίσωσι μὲ τὰ χρήματά σου, λαέ, ζῶσι!

— Ἐγεί, δίκαιον ὁ Πετρόνιος! Ζήτω ὁ γερῶ-Πετρόνιος! Ζήτω!

Ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπιμελὴς ἐρευνα ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ πρεσβευτοῦ, εἶτα ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τῶν λοιπῶν καὶ γυναικῶν οἰκετῶν καὶ τῶν συνοδῶν ἐνὸς ἦτο καὶ ὁ Βενεδίκτος Βάρχης, συγγραφεὺς τῆς ἱστορίας τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἀκολουθεῖτο δ' εἷς καὶ μόνος, ὁ Γουλιέλμος Ρουσελλᾶς, ὅστις ἐξ ἀγχολοῦθησεν καὶ αὐτὸς τοὺς πρεσβευτάς, ὅπως τὸν τὰς ἑορτὰς τῆς στέμψεως, νέος χαρακτὴρ ἐθθόμου, εἴκοσι τὶ καὶ ἄλλος κοντυνκαλάτος ἀγαπῶν ὑπερβολικῶς τὸν καλὸν οἶνον, ὅτε εὗρισκεν αὐτόν, ἄλλὰ μὴ ἀποποιούμενος ἀλλὰ τὸν ἥσυχον καλόν, ὅταν δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ καλλίτερον. Οὗτος τὴν προηγουμένην ἑσπέραν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ εἶχε πίει τόσῳ πολὺ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὑπὲρ τοῦ Μαρτόκου, ὑπὲρ τῆς Ἐξουσίας, ὑπὲρ τοῦ κρίνου κτλ. ὡς λέγεται ὅτι συμβολαιογράφοι, ὥστε ἐπὶ τέλους ἔδεήσε νὰ ἐγείρωσιν αὐτὸν τέσσαρες καὶ νὰ τὸν θέσωσιν ἐπὶ τῆς κλίνης. Πρόγκτο ὁ ἔγκυν τὴν κεφαλὴν τεταραγμένην ἐκ τῆς μὴ καλῶς διαλυθείσης ἐτι μέθης, ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν αἰτίαν τῶν ῥαμβεκνόντων ἐκεῖ, ὅτε ὁ τελωνοφύλαξ σείσας αὐτὸν τῷ εἶπε:

— Ἡ σειρά σας, κύριε!

— Ἐ! τί τρέχει;

— Τὸν μαρσίππον!

— Ἀρκεῖ νὰ μοῦ ἀφήσετε τὴν ζωήν, διὰ τὸν μαρσίππον! ἢ χάνω ἄλλον. ἢ περνῶ καὶ χωρὶς μαρσίππον.

Ὁ τελωνοφύλαξ ἠνέῳξε τὸν μαρσίππον, ἠρεύνησε καὶ...

— Τί εἶναι αὐτό; ἕνα μασούρι!

— Δύο! δεκα! Δόλος! δόλος! ὁ κύριος ἔχει τὸν μαρσίππον του γεμάτον μασούρια ἀπὸ χρυσόκλωστη!

— Ἀληθεια! ἀνέκραξεν ὁ Ρουσελλᾶς, τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς. Καὶ ποῖος διάβολος τὰ ἔβαλε;

Ὁ πρεσβευτὴς Λουδοβίκος Σοδερίνης ἐπλησίασε ἐπὶ τοῦ ὤμου ἑτέρου τινὸς τῶν πρεσβευτῶν, τὸν Ἀνδρεόλον Νικολίνην καὶ εἶπεν αὐτῷ:

— Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ τὸ ποτήριον εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν.

Καὶ ὁ κὺρ Ἀνδρεόλος ἀπήντησε:

— Βέβαια, ἀλλὰ μὲ διάφορον πρόθεσιν ἀπὸ τὴν τοῦ Ἰωσήφ.

Καὶ ὅλως ὁ λαὸς, ἐξαπατηθεὶς, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι πολὺ μικρὸν θὰ ἦτο τὸ διὰ τὰ πηνία ἐκεῖνα τελωνιακὸν τέλος καὶ ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ἄνδρες, οἷοι εἶς πρεσβευταί, πλουσιώτατοι, νὰ ὑποτεθῶσι ἱκανοὶ τοι αὐτὴν νὰ ποτήσωσι γαμβρέπεων, ἤρχισε νὰ κράζῃ:

— Ὦ! ἰδέτε τοὺς τιμίους πρεσβευτάς, ἦλθαν νὰ κλέψουν τὸ τελωνεῖον τοῦ Πάπα! Εἰς τὸν ποταμὸν τοὺς λαθρεμπόρους! Εἰς τὸν ποταμόν!

Καὶ τοὺς λόγους τούτους ἐπηκολούθησαν θόρυβος καὶ γλεύασμος καὶ βαναυσολογίαι.

Ὁ φαινόμενος ἀρχηγὸς τῆς προσβάσεως ἐγένετο ἐπὶ στιγμὴν κάτωχρος. Ἀλλ' ἀμέσως αἱ παρειαί του ἐπορφυρώθησαν μὲ τὴν δεξιὰν ἔπεσε σιγὴν εἰς τὸ πλῆθος, δεξιὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἀφήρεσε τὴν κεκλυμμένην τὴν κεφαλὴν τοῦ κάλυπτρον. Τότε ἐφάνη τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἀξιον σεβασμοῦ εἰς τὸ πλῆθος, — ὀλίγον τι μελαγχολικὸν ἀλλὰ πλήρες ἀξιοπρεπείας — ἴσως δὲ καὶ μεγαλείου. Ἀν ὅλως παρετήρει τις αὐτὸ λεπτομερῶς, ἀντὶ ἐκδηλώσεως, ἀναμφηστὶ μᾶλλον μεγαλείου θὰ τὸ ἐβλεπεν ἐμφαῖνον. Τύπος γενναῖος ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκπεσὼν μετὰ τοῦ χρόνου ἡ ἕνεκα τῆς διαδοχῆς τῶν γενεῶν ἐφαίνετο βλαστὸς ἀπὸ ἀμυθήτων ἐξαγθεὶς τυπῶν, ἀλλὰ φθαρεὶς ἐκ τῆς χρήσεως. Ἡ φλὸξ τῆς μεγαλοφυΐας ὠλίσθησε περὶ τὸ μέτωπον ἐκεῖνο, ὡς φωσφορώδης λάμψις ἐπὶ τοῦ χείλους τῶν τάφων; δὲν ἐπεπάθησεν ἐπ' αὐτοῦ ὡς τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν Ἀποστόλων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ πλῆθος ἅμως, ὅπερ δὲν εἰσδύει τόσῳ βαθέως, κατεπλάγη ἰδὸν τὴν εὐγενῆ ἐκείνην μορφήν. Ἐκεῖνος, προχωρήσας μικρόν, εἶπε γεμάτος τῇ φωνῇ:

— Ὁποιος ἀπὸ σᾶς ἐγεννήθη Ἰταλὸς δὲν θὰ ἀγνοῇ ποῖος ἦτο ὁ Πέτρος Καππόνης! Καὶ ποῖος θὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ νόμιμος ἐκείνου υἱός, ἐγὼ ὁ Νικόλαος Καππόνης, ἦλθον διὰ νὰ κλέψω τὸ τελωνεῖον ἑνὸς Πάπα τοῦ ὁποίου τῶν Μεδίκων;

Εὐτυχῶς ὁ Μονταῦτος, ὑπηρετήσας ἐν τῷ στρατῷ τῆς Φλωρεντινῆς δημοκρατίας, οὐ μόνον εἶχε γνωρίσει τὸν ἔξαγον πολίτην Πέτρον Καππόνην, ἀλλ' εὑρεθεὶς καὶ μετ' αὐτοῦ ὑπὸ τὸ φρούριον τῆς Σαγιάνας τὸν ἐκράτησεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τραυματία σβέντα καιρίως: ὅθεν εἰς τὴν φωνὴν ἐκείνην σύρκιωθὴ καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ σεβασμοῦ καὶ θάμβους ὀπισθογώρησε κλίνας τὴν κεφαλήν. Οἱ στρατιῶται, μιμηθέντες τὸν ἀρχηγόν αὐτῶν, ἀπεκαλύφθησαν, καταλίποντες εἰς τοὺς πρεσβευτὰς τὴν ὁδὸν ἐλευθέραν.

Τὸ πλῆθος, μεταβαλὸν ἀφνης γνώμην, ἀνεφώνησε ἐκείνους, οὓς ἤθελε πρὶν νὰ ῥίψῃ εἰς τὸν ποταμόν, κραυγάζοντας:

— Ζήτω ὁ Νικόλαος Καππόνης! Ζήτω ἡ Φλωρεντία!

Αἱ δὲ ζητωκραυγαὶ αὗται ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὅτε ὁ Νικόλαος Καππόνης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἀνοίξαντες τὰ βαλάντια των, ἐπόρπισαν δραγμὰς δουκάτων — ὑπερέβησαν δὲ πάν ὅριον, ὅτε οἱ πρεσβευταί, ἀφιπτεύσαντες εἰς τὴν θύραν τοῦ πρώτου καφενείου, ἐν εἰδαγέν τῇ ὁδῷ, εἰσῆλθον εἰς αὐτὸν ὅπως εὐχαριστήσωσιν εὐσεβῶς τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀπὸ τοῦ κινδύνου ἀπαλλαγῇ τῶν, καὶ προσκαλέσαντες τὸν ἐφημέριον ἔδωκαν αὐτῷ ποσόν τι χρημάτων, ἀρκοῦσαν ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς εὐπρεπῆ ἀποκατάστασιν δύο τῶν πτωχοτέρων νεανίδων τῆς ἐνορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἀφοῦ φθάσῃ ὁ ἀετὸς εἰς τὴν φωλεάν, ἐξ ἧς ἔπτη, καὶ ἀποβουλωθεῖ τὴν τε γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἔσται νὰ εἴπῃτε: Κύριε, πᾶν ὅ,τι βλέπεις ἡ ἥλιος ἀνήκει καὶ εἰς τοὺς ἀγίους ἡμᾶς.

(Ἀννιβαὶ Κάρος, δεκαπεντάστιχον εἰς Κάρολον τὸν Ε')

Τὸ βλέπετε! Οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς φέρουσι σκῆπτρα μετ' αἰγμῶν, ὅπως καταστήσωσι γνωστὸν τοῖς λαοῖς ὅτι ἀπὸ τοῦ θρόνου νὰ φραγματίζωσι καὶ νὰ κατασπαράσσωσι. Τοιοῦτοι αὐτοκράτορες, ἀγνοῶ ἂν ἦσαν ὀλίγοι ἢ μεμβλῶν προφυλακτικοί, ἐκάλυψαν ὑποκριτικῶς τὰς ἀγκάλας ἐκείνας: οὐ μὲν δὲ μαργαριτῶν,

ὡς οἱ κόμητες· οἱ δὲ διὰ κρίνων, ὡς οἱ βασιλεῖς· καὶ ἄλλος διὰ βύλλων, ὡς οἱ αὐτοκράτορες· κατ' πολλοὶ ἄλλοι. Ἀλλὰ, προσέξατε! αἱ αἰγμαί, διότι εἶναι κεκαλυμμέναι, δὲν μεταβάλλουσι φύσιν: ἡ τίγρις ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ καθαιτῇ τοὺς ὄνυχας τῆς ἀβρώς, ὅσα καὶ ἡ χεὶρ δεσποινίδος. Ἀλλ' ἂν ποτε αἱ αἰγμαὶ ἐκείναι, στραφεῖσαι πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ φέροντος τὰ στέμμα, ἀνταπέδοσαν αὐτῷ τὰ κακὰ, ἅπερ αὗτος ἔπραξεν εἰς τοὺς ἄλλους· ἂν ὁ τοιοῦτος ἐφέρη αὐτὸ ἀπεχρεώτο νὰ φέρῃ τὰς αἰγμάς του ἐμπεπηγμένας εἰς τὰ κρανίον του, πιστεύετε ὅτι θὰ ἐφείδετο εἰς καὶ μόνας ἀξίας ὅτι τὸ στέμμα ἀνήκει αὐτῷ θεῖῳ δικαίωματι; Καὶ ὅμως, ἂν μὴ ἡ αἰωνία δικαιοσύνη ἐπεφύλασσε διὰ τοὺς κατασπιεζόντας τοὺς λαοὺς τοιαύτας τινὰς βασάνους, οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐξηκόντιζον κατὰ τῶν στεφάνων ἀρα, ὑπομένειν νὰ κάμῃ τοὺς ἀστέρας νὰ ὠχριάσωσι, τοὺς ἀγγέλους νὰ τρέμωσιν ἐπὶ τῶν κεχρυσωμένων θρόνων των, τὰς συρανίας νὰ παύσωσι τὴν ἀνέκφραστον αὐτῶν ἁρμονίαν. . . οἱ ἄνθρωποι θὰ ὠρύοντο· καὶ ὁ δημιουργὸς εἶναι τὸν ραννοεῖ.

Τὸ κατ' ἐμὲ, φρονῶ ὅτι εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς γῆς ἄντα φύσεώς λέων ἀλλοκότου, ἐθνοῦντα καὶ τὸν θρόνον αὐτὸν τοῦ Ἠωσφόρου, καίπερ ἐκ πυρὸς, καὶ ἀπενὲ μετὰ χαράς θὰ ἔφαιγον σκήπτρον, ἐάν τοῦ ἦν ὁ τοῦτο τὴν κόμη φυᾷ τῆς μητρός των. Καὶ ὁμοῦ ὄχι; Ἐπόθουν τὴν βασιλείαν, καὶ ὅταν ἐπὶ σὺ ἠγεμόνες ἔθετον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σὺν στέμμα ἀνάθεμα· οἱ δὲ ἀπόγονοι Γοτεφρίδου τοῦ Βουλλιόνου δὲν θὰ ἐγκατέλιπον τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἐὰν μὴ ἐξηναγκάζοντο πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς λόγχης.

Σιδηροῦν στέμμα! Ἐπειδὴ, ὦ ἡ Ἑλλὰς κατὶ ἡ Ὁλιβιά, αἱ ἀθύμοι πόραι, ἃς εἶδεν ἡ προφήτις Ἰεζεκιὴλ, ἠνέχθης νὰ σὲ ἐκσπαρθεῖσιν ἢ ὑπὸ ξένου ἐπαρῃ, εἴθε ἡμέραν τινὰ, ἄνευ παλαιμῶν καὶ λίθων καὶ πλήρες βαρὲ βόρου, νὰ πρωταμφισθῆς ὡς κλωιὸς εἰς τὸν λαμπρὸν δούλον! — Ἡπήρξες ἄπιστον εἰς τὰς ἰταλικὰς κεφαλὰς· ἑπτὰ ἀπὸ κεφαλῆς εἰς κεφαλὴν ὡς γυνὴ κολάστος μετέβαινε· ἐν τοῖς ἑπομένοις ἐπὶ τὸ ἐναγκαλίσμασιν ἐδόθη εἰς τὸν θέλοντα νὰ σὲ λάβῃ. Ὁ δ' ὄμως ἰταλικοὶ λαοὶ, ἀναγεννηθέντες ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς δόξης, οὐδεὶς, οὐδεὶς θὰ θέλῃ πλὴν τῶν σῶν ῥάσιον, οὐδεὶς θὰ δεχθῇ τὸν χρυσὸν σου ἐν τῷ ἀστοῦ καμίνῳ· τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους σου, . . .

Οἱ καρδινάλιοι Ριδόλφης καὶ Σαλβιάτης δὲν ἐβράδυνον νὰ παρουσιασθῶσι μεγαλοπρεπεῖς ἐν τοῖς πορφυρογόροις αὐτῶν καραναλλίοις, λαβόντες δὲ διὰ βραχίονος τὸν Κάρολον ἔφερον αὐτὸν εἰς τὴν βασιλικὴν αἴθουσαν τοῦ πρώτου τῶν ἀνακτόρων ὀρόφου.

Ἐκεῖ, καταρρίψαντες μέρος τοῦ τόγου, εἶχον σχηματίσει εὐρύτατον ῥῆγμα, φέροντες εἰς μεγαλοπρεπεστάτην γέφυραν, δάφναις καὶ μυρσίναις καὶ παντὸς εἴδους κλάδοις κεκοσμημένην, θαμβοῦσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν ἐκ χρυσοῦ διαζωμάτων της καὶ τῶν τοποθετημένων ἐναλλὰξ ἐμβλημάτων τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ Πάπα. Ἡ γέφυρα αὕτη, διήκουσα πλέον τῶν διακοσίων πήχεων καὶ ἀνεπαισθήτως κλίνουσα, κατέληγεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Πετρονίου. Ἐντὸς μέσου αὐτῆς, κεκοσμημένος διὰ πολυτελῶν ταπήτων καὶ ὑπὸ χιλίων λαμπάδων φωτιζόμενος, εἶχεν ἀνεγερθῆ ναΐσκος, ἀφιερωθεὶς εἰς τὴν Παναγίαν τῶν Πύργων.

Ἐξελθόντες τῶν ἀνακτόρων διὰ τοῦ ἀνωρρηθέντος ῥήγματος, πρῶτοι κατέλαβον τὴν γέφυραν πολυάριθμον τάγμα εὐγενῶν νέων, τοῦ τε πλούτου τῆς περιβολῆς καὶ τῆς καλλονῆς βλέποντες ἐθαύμαζον πάντες καὶ ἠδύνοντο.

Μετὰ τοὺς νέους τούτους, ἤρχοντο εὐπατρίδαι καὶ ἱππόται διαφόρων ταγμάτων, ἐν στολῇ καὶ φέροντες ἑκάστος τὰ παράσημά του· τούτοις εἵποντο βαρόνοι, κόμητες, μαρκήσιοι, δοῦκες, πρίγκηπες τῆς ἁγίας ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, καὶ οἱ πρῶτοι τῶν ἀξιωματικῶν τῆς αὐλῆς τοῦ Καρόλου. Εἰς μικρὰν ἀπὸ τούτων ἀπόστασιν ἐβάδιζον, παράδοξον ἀποτελοῦντες φαινόμενον, πλῆθος ἄπειρον ἀγγελιαφόρων, ποικίλας φερόντων ἐνδυμασίας, καὶ οὓς εἶχον ἀποστείλει ἐκεῖ ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν τελετὴν τῆς στέψεως, οὐ μόνον τὰ βασίλεια τῆς Ἀραγῶνος, τῆς Ναβάρρας, τῆς Νεαπόλεως, τῆς Σικελίας, τῆς Γρανάδας, τῆς Βουργουνδίας, τῆς Γερμανίας, καὶ ἄλλαι ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ Καρόλου ἐπαρχιῶν καὶ φρουρίων, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ξένων βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, οἷον ὁ τῆς Γαλλίας, ὁ τῆς Ἀγγλίας, ὁ τῆς Σκωτίας, ὁ τῆς Πορτογαλλίας, ὁ τῆς Οὐγγαρίας, ὁ τῆς Πολωνίας, ὁ τῆς Βοημίας, ὁ τῆς Αὐστρίας, ὁ τῆς Σαβαυδίας καὶ ἄλλοι πολλοί. Μετ' αὐτοὺς ἤρχοντο οἱ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου φέροντες ὑψηλὰ τὴν ἀργυρᾶν ῥάβδον, σύμβολον τοῦ ἀξιώματός των· τούτοις εἵπετο Ἀδριανὸς ὁ αὐθέντης τοῦ Κροά, ἄρχων τῆς Ῥόδου, αὐλάρχης τοῦ αὐτοκράτορος, κρατῶν καὶ αὐτὸς ὑψηλὰ τὴν ῥάβδον του, πολλῷ μακρότερον καὶ παχυτέραν τῶν ἄλλων. Ἀμέσως δὲ μετὰ τούτον ἐβάδιζον, κατὰ τὴν ἐπομένην τάξιν, οἱ πρίγκηπες, οἷς ἀπέκειτο νὰ φέρωσι τὰ ὅπλα τὴν στέψιν χρήσιμα· Πρῶτος πάντων ὁ ἐκλαμπρότατος Βονιφάτιος ὁ Παλαιολόγος, μαρκήσιος τοῦ Μομφερράτου, φέρων κροκάλλιον ἐκ μετάξης φοινικοχρόου καὶ ἐπ' αὐτοῦ μανδύαν πορφυροῦν· τὸ πλεῖστον τῶν ὤμων αὐτοῦ καὶ τοῦ στήθους ἐκάλυπτε δίφθερα ἐκ λευκοκτίδος. Ἠναλείπομεν τὰ πολλὰ ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων κοσμήματα, ἅτινα ἐθάμβουν τὸν θεώμενον αὐτόν, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ τὸ τοῦ μαρκησίου στέμμα του, μετὰ θαυμασίας τέχνης ἐπεξεργασμένον, ἔδυον δὲ καὶ βαρύτιμον διὰ τοὺς πολυτίμους αὐτοῦ λίθους. Οὗτος, φέρων ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον. — Δεύτερος ἦρχετο ὁ περιβλέπτος καὶ μεγαλοπρεπέστατος Φραγκίσκος Μαρία Δέλλα Ρόβερε, δοὺξ τοῦ Οὐρβίνου, οὗ ἦσσον τοῦ Παλαιολόγου λάμπων ἐκ χρυσοῦ καὶ διαμάντων· αὐτὸς ἐκράτει ὑψηλὰ τὸ αὐτοκρατορικὸν ξίφος. — Ἔπειτα ἠκολούθει ὁ ἀνωτέρω πρίγκηψ Φίλιππος, ὁ ἐκ τῶν δουκῶν παλατίνων τοῦ Ῥηνοῦ καὶ τῆς Βαυαρίας, φέρων πολυτελέστατον τό τε δουκικὸν στέμμα καὶ τὸ πορφυρᾶν Θύτος ἔφερε τὴν κεχρυσωμένην ὑφάστειαν σφαῖραν. — Τελευταῖος δὲ πάντων ἐβάδιζε ὁ ἰσχυρότατος Κάρολος ὁ δοὺξ τῆς Σαβαυδίας καὶ αὐτὸς τὴν δουκικὴν περιβεβλημένος πορφύραν καὶ φέρων στέμμα, οὗ ἡ ἀξία ὑπελογίσθη ὑπὲρ τὰ ἑκατοντακισχίλια δουκάτα. Τούτῳ ἀπέκειτο ἵνα ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ φέρῃ τὰ δύο στέμματα, τό τε βασιλικὸν καὶ τὸ αὐτοκρατορικόν.

Ἐφάνη τέλος καὶ ὁ Κάρολος! Ἡ ὑπερβολικὴ χαρὰ εἶχε δώσει αὐτῷ τὰ χρώματα τοῦ φόβου. Ἦτο κάτωχρος, τὰ χείλη του εἶχον τὸ χρῶμα τοῦ ἴου, οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν θολοί. Ἐφαίνετο κατάδικος συρόμενος εἰς τὸ ἰκρίωμα. Οἱ διακονοῦντες καρδινάλιοι, κατεστολισμένοι ἐν τῷ ἱερατικῷ αὐτῶν μανδύῃ καὶ φέροντες ἐπὶ κεφαλῆς τὴν μίτραν, ἐβάδιζον παρ' αὐτῷ, ὁ δὲ κόμης Ἐρρίκος τοῦ Νάσσαου ἐκράτει ὑπεράνω τὴν οὐρὰν τῆς βασιλικῆς χλαμύδος. Κατὰ δὲ τὴν τάξιν καὶ τὰ προνόμια αὐτῶν, ἐβάδιζον ὄπισθεν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Σκωτίας, τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Βοημίας, τῆς Πολωνίας, τοῦ δουκὸς τῆς Φερράρας, τῶν Ἐνετῶν, τῶν Γενοουηνσίων, τῶν Σιενεζίων, τῶν Λυθηνίων, τῶν Φλωρεντίνων καὶ πολλῶν ἄλλων. Τελευταῖοι εἵποντο οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ Συμβουλίου τοῦ Καίσαρος· τούτους δ' ἐγκρίζεν ἀπὸ τοῦ ἀκολουθοῦντος πλήθους λόχος στρατιωτῶν, φερόντων θώρακας χρυσοῦς καὶ ῥόπαλα τὴν λαβὴν ἀργυρᾶν ἔχοντα.

Τοῦ Καρόλου ὀφθέντος εἰς τὸν ἕτερον ναΐσκον, ὁ καρδινάλιος Τορτόζας εἰς ὃν εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ λειτουργία αὕτη διὰ διατάγματος τοῦ ἁγιωτάτου Πονταφήκος, ἄπερ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Μελίτης, ἤρξατο νὰ ἀπαγγέλλῃ τὰς εἰς τὴν τελετὴν ἁρμοζούσας εὐχάς· μετὰ τὸ τέλος τῶν ὁποίων οἱ ἐκλαμπρότατοι κόμητες τοῦ Νασσάου καὶ τῆς Δανόνης, σωματοφύλακες τοῦ Καίσαρος, ἤρξαντο ν' ἀφαιρῶσι τὰ τὸ στῆθος καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ καλύπτοντα φορέματα, ἄχρις οὗ ἀπεγύμνωσαν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ βραχίονα καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ στήθους. Τότε ὁ καρδινάλιος Τορτόζας καὶ ἄλλος ἔτι ἀποτελεσμοφόρους τάς ἀπαγγέλλων εὐχάς, ἔχρισεν αὐτῷ τὰς πλευρὰς καὶ ὁλόκληρον τὸν βραχίονα διὰ τοῦ ἱεροῦ τῶν κατηχουμένων ἐλαίου. Ὁ σεβασμιώτατος πατὴρ Γουλλιέλμος ὁ Βαλδαυήσιος, ἐπίσκοπος τῆς Λεώνης, ἔπτυσεν ἀπομάξας τὰ χρισθέντα μέρη διὰ λευκοτάτου βύσσου. Μαθὼν ἐνέδυσαν αὐθις αὐτὸν ἀλουργίδα ἀργυρόχρυσον φασμένην, καὶ πορφυρᾶν γυναικείαν χρυσοποίκιλτον καὶ ἐπὶ τέλους μακρὰν χλαμύδα ἢ μᾶλλον σάγον ἐκ λευκοκτίδος. Εἶτα οἱ καρδινάλιοι Σαλβιάτης καὶ Ριδόλφης ὡδήγησαν αὐτὸν εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ θυσιαστηρίου, ὅπου ὁ καρδινάλιος Τορτόζας παρέδωκεν αὐτὸν πρῶτον τὸ ξίφος, ὅπερ ὁ Καίσαρ ἐκταξάμενος τρὶς τῆς θήκης ὕψωσε πρὸς καὶ τρὶς ἐταπείνωσε, μεθ' ὃ ἀφοῦ πρῶτον ἐπέθηκε αὐτὸ ἐπὶ τῆς στιγμῆς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, ἔθετο αὐθις ἐν τῇ θήκῃ. Εἶτα ἐγονυπέτησε πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὁ καρδινάλιος Τορτόζας ἐξακολουθῶν ἀπαγγέλλων τὰς εἰς τὴν περίστασιν καταλληλοτάτας εὐχάς, παρέδωκεν αὐτῷ πρῶτον τὸ σκῆπτρον, εἶτα τὴν σφαῖραν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἔθετο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὸ ἀνδήρειον στέφος, ἀναφωνήσας αὐτὸν βασιλέα τῆς Λομβαρδίας.

— Ζήτω ὁ βασιλεὺς τῆς Λομβαρδίας! ἐκραύγασαν οἱ ἐκεῖ παρόντες ἱππόται. — Ζήτω ὁ βασιλεὺς τῆς Λομβαρδίας! ἐπηκολούθησαν καὶ οἱ ἀπωτέρω. Τόσαι δὲ καὶ τοσαῦται ἦσαν αἱ κραυγαί, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι ἐπλήθυνε τὰ τέλη τοῦ κόσμου.

Τὸ πλῆθος εἰς τὰς κραυγὰς προσέθετο καὶ σφοδρότατος ποδοκρουσίας, αἵτινες ἠχοῦν τόσον μακὰν ὁ κονιορτὸς τοῦ νέφους, ὥστε ἡ γῆ ὡμοίαζε πρὸς ἡφαίστειον ἐξερεύγον καπνόν. Ἐν τοῖς ἀνάκτοις, ἐν τοῖς ἐξώστοις, ἐπὶ αὐτῶν ἔτι τῶν στεγῶν, ἐφαίνετο γυναῖκες, ἱππόται, ἀστοί, ἄνθρωποι τέλος πάσης τάξεως ἐκυμάτιζον ποικίλόχροα πτερά, λευκὰ χειρόμακτρα καὶ κλάδους δάφνης ἢ μύρτου. Οἱ τοῖχοι τῶν μεγάρων, τὰ ἐπιστύλια τῶν παραθύρων καὶ τῶν θυρῶν, αἱ σκάλαι, τὰ κιονόκρανα, ἦσαν πλήρη μορφῶν αἱ τοῖχοι ὡς ζῶσαι ἐφαίνοντο καρυάτιδες κινοῦσαι τὰς χεῖρας εἰς ἐνδείξιν χαρᾶς.

Εὐγενὲς τι πνεῦμα ἐν μέσῳ τῆς σωρείας ἐκείνης τῶν ἀνθρώπων, ὅπερ τοὺς πόθους αὐτοῦ, τὴν ἐλπίδα, τὴν ζωήν του ἠθέλησε συνεκέντρου εἰς τὸ νὰ φαντάζεται τὴν δεινοπαθοῦσαν πατρίδα του ἰσχυρὰν καὶ εὐτυχῆ, βλέπων τὴν ἐμόθυμον καὶ πάγκοινον ἐκείνην ἀγαλλίασιν, ἀμφέβαλε περὶ ἑαυτοῦ! τοὺς φόβους αὐτοῦ ἐνόμισε πρὸς στιγμὴν μεταλλάσσοντας, ἀθενῆ χειρονεκέρνα τὰ βλέμματα ὅπως γνωρίσῃ ἂν πράγματι ξένος ἢ ἰσοδύναμος τὸ εὐτυχὲς θνητός, ὅστις εἶχε στεφθῆ βασιλεὺς τῆς Λομβαρδίας. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν τὰ μάλιστα ξένον, ἐπεκέφθη.

Ἰδού! ὁλόκληρος σήμερον λαός ὡς οἱ Ἀβδηρῖται, παρεφράνθη. Ὅταν ἀνακτήσῃ τὰ τοῦ λαμπροῦ ἀγαθοῦ, θὰ εὑρεθῇ δοῦλος. Ἡ μυῖα, ὁποία πρὸ μικροῦ ἐπαρόρτει τὸν ξένον κύριον, θὰ ἦναι ἀλυσίδετος.

Καὶ στενάζων ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον ὅπως κλαύσῃ ἀπρακτήρητος ἐπὶ τῆς παρασκευαζομένης εἰς τὴν πατρίδα του τύχης.

Ὦ Λουδοβίκε Ἀλαμάννη, ἂν ἔζης κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν, θὰ ἐμάνθανες ὅτι οἱ λαοὶ ὅλως διαφόρως γεωρκρετοῦσιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν βασιλέων! Τὸ θηρίον τοῦ λαοῦ δὲν ἔχει δάκρυα· ὠρύεται, εἴτε βλέπει Κάρολον τὸν Μέγαν φερόμενον ὅπως στεφθῇ, εἴτε θεώμενον τὸν Λουδοβίκον Καπέτον ἀγόμενον εἰς τὴν λαιμητόμον, ὅπως ἀφαιρεθῇ ἐν αὐτῇ τὴν κεφαλήν του.

Οἱ γερμανοὶ καὶ ἰσπανοὶ καραβινοφόροι, εἰς ὀκτακισχιλίους ἀνερχόμενοι, ἐπυροβόλησαν. Οἱ πυροβολισταὶ ἔθεντο ἐπίσης πυρ εἰς τὰ διαφόρου εἴδους καὶ ὁλκῆς τελεβόλα, σφαγρωφαλαβνέτα, κολουβρίνας, σμερίλλια καὶ ἄλλα, ὅσα ἔτι ἐν χρήσει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ τὰ ὁποῖα ἠδυνήθησαν ν' ἀνεύρωσιν ἐν Βονωνίᾳ καὶ νὰ φέρωσιν εἰς τὴν τελετήν. Τοιαῦτον δὲ κλονοῦμενον ἢ παντόχρωμος αὐτὴ ἐπυροβολήσεις ἐπίνεγκεν, ὥστε ὁ Κορνήλιος Ἀγρίππας, ὁ ὕψους ἐξοφθαλμός, ἔγραφε: «ἐφάνη ἐπὶ ὁ Ζεὺς ἔθετο Ἥλιος ἀνέρχεται, τὰν ὅ, τι θορυβωδέστερον ἐφύλαττεν ἐκ τοῖς ἀποθήκαις τῶν κεραυνῶν αὐτοῦ καὶ τῶν βροντῶν». Οἱ κώδωνες ἐφαίνοντο κινούμενοι, ὡσεὶ δαιμονιωντες ἵπποι, πάντες ὁ ἐφοβοῦντο ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἔβλεπον ἀνθρωποειδῆ φλόγας ἐκ τῶν ξύλων καὶ τοῦ σιδήρου, ὡς ἐκ τῆς κατὰ τὴν βίαν ἐκείνην κίνησιν γιγνομένης προστριβῆς.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΤΥΠΟΙΣ ΕΝΩΣΕΩΣ. — Ὁδὸς Λέκα. Ἐπιμ. Σιμεκούλου.